

LUOTTAMUKSELLINEN

ESITYS PÄÄOMALAINASTA TIERALLE

Tieran tehtävä kuntakentässä

Kuntien Tiera Oy (Tiera) perustettiin 15.9.2010 ja tällä hetkellä Tieran omistavat 196 kuntaa, 41 kuntayhtymää ja 7 kuntaomisteista osake-yhtiötä sekä Suomen Kuntaliitto. Lähtökohtana Tieran perustamiselle olivat makroekonomiset toimintaympäristön muutokset: väestön ikääntyminen ja eläköityminen, pienenevä työssäkäyvien määrä sekä lisääntyvät vaatimukset vaikuttavuuden ja tuottavuuden kasvattamiselle sekä kuntien ICT-toiminnan kehittämiseksi. Tieran tehtävänä on yhdessä omistajiensa kanssa kehittää kuntakentän tuottavuutta ja parantaa kuntalaisten kokemaa palvelunlaatua sekä edistää nykyistä nopeampaa, laadukkaampaa, yhtenäisempää ja läpinäkyvämpää asiakaspalvelua, palveluprosessien automatisointia, itsepalveluun perustuvien ratkaisujen kehittämistä sekä joustavampia ICT-palveluita.

Tieran keskeinen tavoite on toimia yhteiskunnallisten muutosten mahdollistajana nykyisten sekä uusien kyvykkyyksien systemaattisella rakentamisella ja ratkaisujen tehokkaalla levittämällä. Malliesimerkki on Tieran rooli ICT2015-työryhmän ehdotuksen mukaisen kansallisen palveluarkkitehtuurin ja palveluväylän toteuttajana sekä tarvittavan osaamisen kokoajana Tieran omistajakuntiin perustettaviin kansallisiin osaamiskeskuksiin. Myös sosiaali- ja terveyssektorilla Tieran uusia palveluja olisi mahdollista hyödyntää jatkossa nykyistä paljon kattavammin kansallisen palveluarkkitehtuurityön sisältämän palveluväylän kautta.

Tieran toiminnan tavoitteena on saada aikaan 3- 5 %:n säästö kuntatalouden ulkoisissa menoissa. Tämä syntyy kuntien toimintoprosessien tehostumisesta ja tarkoittaa vuositasolla noin 120–200 miljoonan euron säästöpotentiaalia. Ottaen huomioon kuntasektorin kestävyysvaje, rakennemuutokset sekä eläköitymisen synnyttämät vaikeudet, on Tieran toiminnan vauhdittamisella huomattava kansallinen merkitys. Tieran toimintamalli ja rakenne mahdollistavat kuntien yhteisten toimintaprosessien ja järjestelmien kehittämisen,

käyttöönoton ja ylläpidon. Tarve tällaisen toimijan olemassaololle kuntakentässä on ilmeinen ja tunnustettu.

Tieran kansallinen asema

1. Tieran ja kuntatoimijoiden osaamiskeskusten ja –verkoston toteuttaminen sekä tuotettujen palveluiden hyödyntäminen laaja-alaisesti koko Suomessa

Suomessa on tunnistettu osaamisvaje ICT:n hyödyntämisessä, esimerkiksi ICT-hankkeiden hankinnassa ja läpiviennissä. Tieran osaamiskeskusmallissa kuntatoimijat tuottavat palveluja toisilleen hyödyntäen Tieran osaamisverkostoa. Jokainen osaamiskeskus toimii palvelun kehittämisen ytimenä ja sen kautta tietyn toimijan erityisosaaminen saadaan laajaan käyttöön kansallisesti. Osaamiskeskuksin perustuvat toimintamalli poistaa päällekkäistä kehitystyötä ja tuo parhaat käytännöt kaikkien ulottuville sekä tukee ekosysteemien rakentumista. Nykyiset ja uudet toimijat tuottavat uudenaiseen palveluarkkitehtuuriin perustuvia ratkaisuja, joista kehittyy kansainväliseen levitykseen soveltuvia menestystarinoita.

2. Suomen strategisten ICT-tavoitteiden edistäminen

Tiera on kanava saavuttaa JulkICT-strategiassa ja ICT2015 työryhmän raportissa asetettuja tavoitteita. Erityisesti kuntasektorille kohdistuvissa toimenpiteissä ei Suomessa ole vastaavanlaista organisaatiota, jonka avulla tavoitteisiin voidaan päästä yhtä järjestelmällisesti ja keskitetysti.

3. Toimintatapojen, prosessien ja tietojärjestelmien yhdenmukaistamiseen tähtäävien hankkeiden parempi onnistuminen ja nopeampi leviäminen

Tieran kautta yhtenäisiä ratkaisuja saadaan kehitettyä ja käyttöön otettua keskitetysti, mistä esimerkkeinä ovat muun muassa KuntaERP ratkaisu, Palveluväyläpilotit sekä mahdolliset uudet asiakaspalveluratkaisut. Nyt kehittäminen tapahtuu yksittäisten hankkeiden kautta ilman laajempaa ratkaisujen levittämismahdollisuutta.

4. Kasvun ja työllisyyden tukeminen

Tieran osaamisverkoston kautta voidaan kansallisesti edistää muun muassa ICT2015-työryhmän loppuraportin suositusten mukaisia toimenpiteitä PK-yritysten kasvun tueksi, systemaattisen osaamisen kehittämiseksi ja nuorten ICT-osaajien työllistymiseksi.

5. Kansallisen palveluarkkitehtuurin ja sähköisen identiteetin (tunnistus) toteuttaminen

Kansallinen palveluarkkitehtuuri on kansallinen kokonaisuus, jonka kehittäminen mahdollistaa palveluväylän kautta organisaatioiden ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden merkittävän paranemisen ja tehostumisen kattaen koko julkisen hallinnon (valtio ja kunnat) ja soveltuvin osin myös yksityissektorin. Tavoitteena on, että tieto on mahdollisimman laajasti ja helposti kansalaisten käytettävissä, yritysten hyödynnettävissä nykyisen ja uuden liiketoiminnan vahvistamiseksi, ja että hallinnon sisällä hallinnollinen taakka pienenee. Tiera rakentaa jo kansallisen palveluarkkitehtuurin ympärille osaamisverkostoa ja sen ekosysteemejä. Palveluarkkitehtuuri mahdollistaa sovellus- ja palveluratkaisut, jotka laskevat kustannuksia ja luovat uusia työpaikkoja avaamalla kilpailun.

Tieran pääomalahakemus

Tieran aseman kehittäminen ja toiminnan vauhdittaminen edellyttävät investointeja. Tieran ensimmäisten vuosien toimintaa on vaikeuttanut merkittävästi yhtiön alkuperäisen liiketoimintasuunnitelman mukaisen osakkailta saatavan 18 miljoonan euron pääomalahakemuksen puuttuminen. Toiminta on jouduttu kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana rahoittamaan vieraalla pääomalla ja tulorahoituksella. Vuoden 2013 yleinen taloudellinen tilanne ja kuntakentässä meneillään olevat selvitykset ja mahdolliset rakennemuutokset ovat heijastuneet ICT-hankkeiden hidastumisena ja lykkäämisinä. Tämän johdosta Tieran suunniteltu kehitys on huomattavasti hidastunut eikä nykyinen rahoitusmalli ole enää kestävä. Tieran taloudellinen tilanne ja oman pääoman riittävyys on kriittinen.

Vuoden 2013 aikana yhtiö on jo tehnyt tehostamistoimenpiteitä ja käynnistänyt muutosohjelman toiminnan ja taloudellisen tilanteen parantamiseksi. Toteutetut toimenpiteet eivät ole osoittautuneet riittäviksi ja lisätoimenpiteitä on käynnistetty. Näillä toimenpiteillä ei kuitenkaan saavuteta välitöntä vaikutusta taloudelliseen tilanteeseen, koska vaikutukset realisoituvat vasta vuoden 2014 jälkipuoliskolla. Tästä johtuen Tieran toiminnan jatkumiselle ei ole taloudellisia edellytyksiä ilman omistajien lisäpanostuksia yhtiöön.

Tiera esittää, että rahoitusta järjestetään omistajien vapaaehtoisella pääomalahakemalla. Taloudellisen tilanteen kriittisyys edellyttää nopeita toimenpiteitä, minkä vuoksi Tieran hallitus lähestyy tässä asiassa kolmea suurinta omistajaa. Omapääomaehtoinen laina turvaisi Tieran omavaraisuusasteen ja maksuvalmiuden, joka on edellytys Tieran toiminnan jatkumiselle.

Edellä olevan johdosta Tiera esittää, että Espoo, Turku ja Lahti myöntäisivät Tieralle osakeyhtiölain 12.1 §:n mukaisen pääomailainan, yhteiseltä pääomaltaan 1.250.000 euroa. Lisäksi esitämme, että lainan pääoma jakaantuisi edellä mainittujen kaupunkien kesken seuraavasti:

- Espoo 500 000 euroa
- Turku 500.000 euroa
- Lahti 250 000 euroa

Pääomailainan ehdot ilmenevät liitteenä olevasta velkakirjaluonnoksesta.

Lisätietoja Tierasta ja tästä lainaesityksestä antaa toimitusjohtaja Jyrki Halttunen, p. 045 888 7220, email: jyrki.halttunen@tiera.fi.

Helsingissä, 13. päivänä tammikuuta 2014

Kunnioittavasti

KUNTIEN TIERA OY

Markku Silén
hallituksen puheenjohtaja

Jyrki Halttunen
toimitusjohtaja

Liite: Velkakirja